

De adventieve flora bij de werkhaven van Hellevoetsluis

door

Mej. H. SOLLEVELD (Maasland)

Ten behoeve van de Deltawerken zijn bij de werkhaven van Hellevoetsluis grote hopen stenen opgeslagen. Vooral de steenhopen aan de westzijde van de haven zijn botanisch interessant.

De Directie van de Deltawerken was zo vriendelijk mij nader in te lichten over de herkomst van de stenen. Ca. 6 jaar geleden werden de eerste stenen aangevoerd, bazalt uit het Westerwald en de Eifel in Duitsland, kalksteen uit de groeve van Beez in de Belgische Ardennen en verder nog kiezel uit de Main- en Maasvallei. Om de steenhopen nog verder te kunnen ophogen werden de gaten tussen de bazalt- en kalksteenblokken volgestort met zand uit de omgeving en met „mijnsteen”, vnl. leistein, afkomstig uit Limburg. Nu werd het voor vrachtauto's mogelijk op de steenhopen te rijden en nieuwe ladingen steen te lossen.

De meeste planten werden hoofdzakelijk op de kalksteenhopen aangetroffen, vooral op het platgereden gedeelte. Op beschutte, schaduwrijke plaatsen konden zelfs enige rotsplanten een groeiplaats vinden.

In de onderstaande lijst zijn alle soorten opgenomen, die in 1965 op de steenhopen en in de onmiddellijke omgeving daarvan werden gevonden. De met * aangeduide soorten zijn in 1964 aangetroffen, maar werden in 1965 niet teruggevonden.

- Asplenium ruta-muraria* L.
Asplenium trichomanes L.
Dryopteris filix-mas (L.) Schott
Phyllitis scolopendrium (L.) Newm.
(zie C. SIPKES in Gorteria 1, no. 13,
1963, p. 152).
Urtica dioica L.
Rumex acetosa L.
Rumex acetosella L.
Arenaria serpyllifolia L.
Cerastium holosteoides Fr.
subsp. *triviale* (Murb.) Möschl
Herniaria glabra L.
Kohlruschia prolifera (L.) Kunth
Melandrium album (Mill.) Garcke
Sagina nodosa (L.) Fenzl
Silene vulgaris (Moench) Garcke
Stellaria media (L.) Vill.
subsp. *media*
Arabidopsis thaliana (L.) Heynh.
Berteroa incana (L.) DC.
Cardamine impatiens L.
Cardaminopsis arenosa (L.) Hayek
Cochlearia officinalis L.
Diplotaxis tenuifolia (L.) DC.
Erucastrum gallicum (Willd.)
O. E. Schulz
Erucastrum nasturtiiifolium (Poir.)
O. E. Schulz (zie Gorteria 2, no. 11,
1965, p. 137).
Isatis tinctoria L.
Lepidium neglectum Thell.
Rorippa sylvestris (L.) Besser
Sisymbrium officinale (L.) Scop.
Reseda lutea L.
Viola riviniana Rchb.
Hypericum perforatum L.
Sedum acre L.
Sedum album L.
Saxifraga tridactylites L.
Fragaria vesca L.
Potentilla anserina L.
Potentilla argentea L.
Sanguisorba minor Scop.
Lotus corniculatus L.
subsp. *corniculatus*
Lotus corniculatus L.
subsp. *tenuis* (W. et K. ex Willd.)
Briq.
Medicago lupulina L.
Medicago minima (L.) L.
Medicago sativa L.
subsp. *sativa*
Melilotus albus Med.
Melilotus altissimus Thuill.
Trifolium arvense L.
Trifolium campestre Schreb.
Trifolium repens L.
Vicia hirsuta (L.) S. F. Gray
Epilobium angustifolium L.
Geranium pusillum L.
Geranium robertianum L.
Echium vulgare L.
Linaria cymbalaria (L.) Mill.
Veronica arvensis L.
Ballota nigra L.
Glechoma hederacea L.
Origanum vulgare L.
Prunella vulgaris L.
Satureja acinos (L.) Scheele
Stachys palustris L.
Plantago coronopus L.
Plantago lanceolata L.
Galium aparine L.
Campanula persicifolia L.
Achillea millefolium L.
Artemisia vulgaris L.
Centaurea stoebe L.
subsp. *rhenana* (Boreau) Sch. et
Thell.

Chrysanthemum leucanthemum L.
Cirsium arvense (L.) Scop.
Cirsium vulgare (Savi) Ten.
Erigeron canadensis L.
Inula conyza DC.
Matricaria maritima L.
 subsp. *inodora* (L.) Clapham
Petasites hybridus (L.) G., M. et Sch.
Senecio erucifolius L.
Senecio vulgaris L.
Sonchus arvensis L.
Tanacetum vulgare L.
Juncus gerardii Loisl.

Luzula luzuloides (Lamk.) Dandy et
 Wilmott
Bromus racemosus L.
Dactylis glomerata L.
Elytrigia pungens (Pers.) Tutin
Festuca rubra L.
Lolium perenne L.
Parapholis strigosa (Dum.) Hubbard
Phleum pratense L.
Poa annua L.
Poa compressa L.
Poa nemoralis L.
Vulpia myuros (L.) C. C. Gmel.

Summary

A list of species found near Hellevoetsluis, prov. S. Holland, on heaps of stones used for the Delta-works. The stones have been imported from the Westerwald and the Eifel in Germany (basalt), the Ardennes in Belgium (limestone), the valleys of Main and Meuse (gravel), and the southern part of the Netherlands province of Limburg (slacks from the mines).